

Actualiteitsanalyse Beroepscompetentieprofiel Cargadoor

Opdrachtgever: VTL

ECORYS

Etienne van Nuland
Karel Kans

Rotterdam, 21 september 2009

ECORYS Nederland BV
Postbus 4175
3006 AD Rotterdam
Watermanweg 44
3067 GG Rotterdam

T 010 453 88 00
F 010 453 07 68
E asb@ecorys.com
W www.ecorys.nl
K.v.K. nr. 24316726

ECORYS Arbeid & Sociaal Beleid
T 010 453 88 05
F 010 453 88 34

1 Actualisatie BCP's

In opdracht van VTL heeft ECORYS voor 37 beroepscompetentieprofielen (bcp's) een actualiteitsanalyse uitgevoerd. Het gaat om 37 bcp's uit 8 verschillende branches. Voor 5 thema's is nagegaan of zich ontwikkelingen hebben voorgedaan die een aanpassing van het bcp noodzakelijk maken. De thema's zijn:

- Wet- en regelgeving.
- Arbeidsmarkt.
- Technologie.
- Bedrijfsorganisatorische of bedrijfseconomische ontwikkelingen.
- Internationale ontwikkelingen.

Onderzoeksaanpak

De actualiteitsanalyse is in twee stappen uitgevoerd:

- Desk research waarin openbare bronnen zijn geraadpleegd, zoals informatie van nationale en internationale sectororganisaties (werkgevers- en werknemersverenigingen), wet- en regelgeving en branchespecifieke arbeidsmarktonderzoek.
- Rondetafelbijeenkomsten waarin de uitkomsten van het desk research is voorgelegd aan experts en eventueel aan gevuld. Alle geïnventariseerde ontwikkelingen zijn getoetst op relevantie (is er inhoudelijk de noodzaak het bcp aan te passen) en op representativiteit (in hoeverre doet de gesignaleerde ontwikkeling zich in de gehele sector voor).

De rondetafelbijeenkomsten zijn begeleid door Etienne van Nuland en Karel Kans, die ook de desk research hebben uitgevoerd. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de voor deze sector benaderde partijen en de deelnemers.

Tabel 1.1 Overzicht rondetafelbijeenkomsten

Sector	BCP's	Benaderde partijen	Deelnemers
Haven – administratief	Cargadoor	VCR, Deltalinqs	Dhr. J. Stolk, VCR Dhr. A Woudenberg, VTL

Tabel 1.2 Overzicht van geïnventariseerde ontwikkelingen, de relevantie en representativiteit ervan en eventuele gevolgen voor het BCP per toetsingscriterium en go/ no go beslissing

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
Wet- en regelgeving	Regelmatige veranderingen in wetgeving vereisen een constante alertheid van de cargadoor, met name de wetgeving uit Brussel en regelingen op het gebied van veiligheid en security.	Nee	Hoog	Nee
	Wet- en regelgeving wordt complexer en moeilijker te doorgronden, bv. fytosanitaire regelgeving en regelgeving voor de chemie (contaminatieniveau), controle op levensmiddelen. Dit soort zaken is opgenomen in de algemene cargadoorvoorwaarden.	Nee	Hoog	Nee
	Cargadoor wordt aangesproken op de inhoud van de lading en moet daarom scherp in de gaten houden wie ladingeigenaar is (importeur/exporteur). Lading kan gedurende het transport van eigenaar veranderen (bijv. olie). Voor de cargadoor geldt een ontlastende clause (avas). Verzuim bij het aanbrenge bij IVW kan leiden tot boetes voor de cargadoor. Er bestaat een dilemma tussen controleplicht en snelheid in het proces.	Nee	Hoog	Nee

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
	<p>Green lanes: toegenomen aandacht voor veiligheid heeft geleid tot het ontwikkelen van green lanes waarmee kan worden vastgesteld dat een verlader in het buitenland betrouwbaar is. Bedrijven kunnen van de douane de AEO status krijgen (Authorized Economic Operator). Dat scheelt administratieve lasten voor het bedrijfsleven.</p>	Ja	Hoog	Ja
Arbeidsmarkt	<p>Tot voor kort was er krapte op de arbeidsmarkt, waardoor bedrijven genoeg moesten nemen met een lager instroomniveau en oneigenlijke instroom vanuit handelsopleidingen. Nieuw personeel moet daardoor nog veel cargadoorskennis opdoen. Naast de dagopleiding is een cursus cargadoor gestart. Door de pluriforme instroom duurt het bereiken van vakvolwassenheid langer.</p>	Nee	Hoog	Nee

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
	De crisis verergert het probleem van de vergrijzing. Veel cargadoors zijn verbonden aan een (buitenlandse) rederij. Als deze op de cargadoors gaan bezuinigen, betreft het vrijwel meteen personele bezuinigingen, want het overgrote deel van de kosten zijn personeelskosten. Doordat jonge mensen het eerst verdwijnen wordt de leeftijdsopbouw schever. Via integraal personeelsbeleid zou een meer evenwichtige afvloeiing tussen leeftijdscategorieën moeten plaatsvinden.	Nee	Hoog	Nee
	Er is veel concurrentie, ook internationaal. Het is een vrij beroep. Marges zijn laag.	Nee	Hoog	Nee
Technologie	Systemen worden complexer, zoals importsystemen. Er moeten op meer momenten meldingen in het systeem gemaakt worden over goederenstromen. Dit vereist alertheid.	Nee	Hoog	Nee
	Door de automatisering ontstaan meer functies als screenmanager.	Nee	Hoog	Nee
Bedrijfsorganisatorisch en bedrijfseconomisch	Steeds meer grote rederijen hebben hun eigen cargadoors in dienst (rederijgebonden cargadoors). Deze ontwikkeling is bijna afgerond, in de lijnvaart en containervaart zijn er bijna geen onafhankelijke (brood)cargadoors meer.	Nee	Hoog	Nee

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
	Cargadoor en expediteur groeien naar elkaar toe. Door de toename van het containervervoer is voor de cargadoor bezorging tot aan de deur mogelijk, waardoor de cargadoor dus in feite expediteursactiviteiten uitvoert. Ook krijgt de expediteur, als belangbehartiger van de verlader, meer cargadoorstaken.	Ja	Hoog	Ja
	Er vindt outsourcing van dataprocessing naar India plaats. De servicegerichtheid van bedrijven die hiervoor kiezen neemt af.	Nee	Laag	Nee
	De functie van waterklerk verandert: meer taken (papierwerk) kunnen op afstand worden uitgevoerd en er is integratie van functies mogelijk. De administratieve functies van de waterklerk verdwijnen daardoor. Toch blijft het nodig dat personen naar de schepen om beho. Dit werk wordt soms uitbesteed.	Ja	Laag	Ja

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
	In grote organisaties is sprake van functiespecialisatie. Dit betekent dat het werk verschuift van klantgebonden naar taakgebonden. Wel kan het zo zijn dat een accountmanager de contactpersoon voor de klant blijft, die verder binnen het cargadoorsbedrijf op zoek gaat naar de specialisten. Dit vindt plaats bij rederijgebonden en onafhankelijke cargadoors. Specialisatie valt uiteen in commercieel, operationeel en planning.	Ja	Laag	Nee
	Door de toename van de short sea shipping hebben reders cargadoors minder nodig. Schepen doen dezelfde havens vaak aan en weten daardoor zelf de weg wel aangezien deze taken routineuzer worden.	Nee	Laag	Nee
	Schepen doen meerdere plaatsen in een haven aan (bv. raffinaderijen). De cargadoor begeleidt dit proces. Dit vereist specifieke kennis van de mogelijke ligplaatsen voor een bepaald type schip.	Ja	Ja, bij wilde vaart cargadoor	Ja
Internationale ontwikkelingen	Outsourcing naar India lijkt zich niet verder door te zetten, aangezien het ten koste gaat van de klanttevredenheid.	Nee	Laag	Nee
Go / no go beslissing over verdere verdiepende analyse:				Go / no go

Advies go/no go: ECORYS adviseert vervolgonderzoek vanwege de ontwikkelingen op de volgende punten

- Green lanes
- Vermenging functies cargadoor en expediteur
- Verandering functie waterklerk
- Wilde vaart cargadoor: kennis ligplaatsen/scheepstypen

Relevantie: bij relevantie gaat het erom te bepalen of er op basis van de geconstateerde trend of innovatie een inhoudelijk noodzaak is om de kerntaak, kernopgave of beroepscompetentie te wijzigen.

Representativiteit: bij representativiteit gaat het erom te bepalen in welke mate de geconstateerde trend of innovatie zich in de sector of het beroep voordoet en in hoeverre een verandering van het BCP gerechtvaardigd is. Immers, een (technologische) innovatie kan ingrijpende gevolgen hebben voor een beroep, maar wanneer de innovatie zich beperkt tot een klein aantal bedrijven, dan is voorzichtigheid met aanpassing van het BCP op zijn plaats.